

## F 15

### **Förhandsbesked enligt 25 § revisorslagen (2001:883) – uppdrag som styrelseledamot i en ideell förenings drätselnämnd**

Uppdraget som styrelseledamot i den ideella föreningens drätselnämnd kan rubba förtroendet för A-sons opartiskhet eller självständighet som revisor.

Auktoriserade revisorn A-son har ansökt hos Revisorsnämnden (RN) om förhandsbesked om huruvida det är förenligt med hans verksamhet som revisor att ta ett uppdrag som styrelseledamot i en ideell förenings drätselnämnd.

A-son har med anledning av sin ansökan lämnat följande uppgifter.

Han är medlem i ett lokalt ordenssällskap och har blivit erbjuden ett uppdrag som styrelseledamot i den lokala föreningens drätselnämnd. Drätselnämnden utgör föreningens ekonomifunktion, har hand om den löpande bokföringen och upprättar årsbokslut och deklaration. Såvitt han vet upprättar föreningen inte någon årsredovisning. Drätselnämndens styrelse består av tre personer. Det blir hans enda uppdrag i föreningen. Inom föreningen finns det ett särskilt organ som motsvarar dess styrelse. Det organet har det formella ansvaret för föreningens bokföring.

Föreningen finansierar sin verksamhet dels genom årliga medlemsavgifter om tillhopa 300 tkr, dels genom utdelningar och räntor från en aktieportfölj om omkring 125 tkr per år. Inga av aktierna i aktieportföljen är i aktiebolag som är revisionsklienter. Föreningen hyr också ut delar av den fastighet där den utövar sin verksamhet för 190 tkr. Den redovisade det senaste året en balansomslutning på omkring 2,2 mnkr och en omsättning på omkring 550 tkr. Verksamheten och dess omsättning är väldigt konstant över tiden. Föreningen får inte några bidrag från företag. Verksamheten riktar sig inte utåt utan handlar i huvudsak om föreningens medlemmar.

I föreningen finns två lekmannarevisorer. De är också medlemmar i föreningen. Lekmannarevisorerna reviderar föreningens räkenskaper och avlämnar en revisionsberättelse. Årsbokslutet ska godkännas av föreningens högsta organ, dess medlemmar. En av lekmannarevisorerna äger aktier i och är styrelseledamot i fyra aktiebolag som är hans revisionsklienter. Tre av aktiebolagen är helägda av lekmannarevisorn. Två av dem bedriver fastighetsförvaltning. Dessa båda

aktiebolag har en balansomslutning om 18,5 mnkr respektive 71,2 mnkr och en omsättning om 475 tkr respektive 12 mnkr. Det tredje aktiebolaget är moderbolag till det ena av de två bolagen. Detta bolag har en balansomslutning om 38,6 mnkr men ingen omsättning. Det fjärde aktiebolaget är lekmannarevisorn delägare i. Bolaget har en balansomslutning om 798 tkr och en omsättning om 380 tkr. Lekmannarevisorn har inte något annat uppdrag i föreningen.

RN gör följande bedömning.

Av 25 § första stycket revisorslagen (2001:883) framgår bl.a. att en revisor inte får utöva annan verksamhet än revisionsverksamhet eller verksamhet som har ett naturligt samband därmed (s.k. sidoverksamhet), om utövandet är av sådan art eller omfattning att det kan rubba förtroendet för revisorns opartiskhet eller självständighet. Av andra stycket samma paragraf framgår att RN på ansökan av en revisor ska meddela förhandsbesked om huruvida en viss verksamhet är förenlig med kravet i första stycket.

Av paragrafens förarbeten följer att det bör finnas ett utrymme för revisorn att bedriva ”privat” verksamhet samt verksamhet med begränsat affärsmässigt inslag. Samtidigt ska revisionens intressenter över huvud taget inte behöva räkna med att en revisor har sidouppdrag som kan gå ut över eller komma i konflikt med revisionsuppdraget i något av revisorns revisionsuppdrag.<sup>1</sup> Det innebär bl.a. att en revisor inte kan engagera sig i en viss sidoverksamhet om det vid en prövning enligt 21 § revisorslagen finns anledning att ifrågasätta revisorns opartiskhet eller självständighet i något av hans eller hennes revisionsuppdrag.

Den beskrivning som A-son har lämnat av föreningen och innehållet i det aktuella uppdraget innebär i sig inte att han genom att åta sig det kommer att ägna sig åt en sidoverksamhet som är av sådan art eller omfattning att den kan rubba förtroendet för hans opartiskhet eller självständighet som revisor.

Ett tillkommande moment i förevarande fall är dock att den löpande bokföringen och det årsbokslut som upprättas av drätselnämnden, där A-son ska ingå, revideras av bl.a. en person som äger aktier i och är styrelseledamot i fyra aktiebolag som A-son är revisor i. Denna person ska alltså revidera A-son arbete med föreningens räkenskaper samtidigt som A-son ska revidera dennes aktiebolag (jfr s.k. korsvis revision, se nedan).

Det följer av RN:s tidigare praxis att det föreligger ett sådant hot mot en revisors opartiskhet eller självständighet som sägs i 21 § revisorslagen, om en revisor som reviderar ett visst företag kan träffas av en revision av ett annat företag vilken utförs av någon som är styrelseledamot i det förstnämnda företaget. RN:s tidigare avgöranden med denna innebörd har visserligen rört lagstadgad revision och båda revisorerna har varit auktoriserade eller godkända revisorer. Omständigheterna i det nu aktuella fallet får emellertid anses ge upphov till ett motsvarande hot mot A-sons opartiskhet och självständighet.

---

<sup>1</sup> Se prop. 2000/01:146 s. 55.

RN finner att A-sons uppdrag som ledamot i föreningens drätselråd skulle ge anledning att ifrågasätta hans opartiskhet och självständighet i flera av hans revisionsuppdrag (se 21 § första stycket 2 revisorslagen). Han kan därför inte åta sig uppdraget som styrelseledamot i föreningens drätselråd.

Ärendet har avgjorts av RN genom dess tillsynsråd. I beslutet har deltagit hovrättspresidenten Sten Andersson, ordförande, kammarrättspresidenten Stefan Holgersson, vice ordförande, enhetschefen Tomas Algotsson, advokaten Rune Brännström, auktoriserade revisorn Maria Danckler, rådgivaren vid Finansinspektionen Eva Ekström, direktören Per-Ola Jansson, auktoriserade revisorn Bo Johansson och skattejuristen Kerstin Nyquist. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarat stf. myndighetschefen Adam Diamant, revisionsdirektören Maria Hynning samt avdelningsdirektören Dag Feurst som har föredragit ärendet.